

Portofoliul profesorilor

Un instrument de reflectare ECLIPSE

Ce este portofoliul profesorilor ECLIPSE ?

Portofoliul profesorului ECLIPSE este un instrument de reflectare care vizează dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și alți educatori folosind programul pentru învățarea cetățeniei europene dezvoltat în cadrul proiectului ECLIPSE. Este un instrument prin care profesorii pot înregistra și face explicite preocupările lor, îndoielile și întrebările precum și o formă de a furniza dovezi de progres și rezultate intermediare prin exemple scrise, documente și observațiile cu privire la acestea. Cadrele didactice pot împărtăși cu alții colegi experiențele lor și își pot monitoriza propria dezvoltare profesională.

Acest instrument are următoarele obiective :

- Încurajează cadrele didactice să reflecteze asupra unor cunoștințe specifice și esențiale, asupra competențelor și valorilor necesare pentru a promova învățarea cetățeniei europene;
- Ajută la perfecționarea competențelor didactice în vederea promovării învățării elevilor;
- Îi determină pe profesorii să își monitorizeze progresul și să înregistreze experiențele educaționale din clasă precum cele petrecute în cadrul școlii sau în comunitate;
- Să încurajeze cooperarea dintre cadrele didactice prin împărtășirea și discutarea practicilor cu alți colegii, traineri sau mentori.

Obiectivul general este de a promova activitatea de învățare a profesorilor și dezvoltarea lor ca indivizi și ca profesioniști. Formarea cadrelor didactice este promovată prin faptul că instrumentul ajută profesorii să devină mai competenți în domenii cum ar fi strategiile de instruire, managementul clasei de elevi, evaluare și construirea de relații pozitive cu colegii, elevii și părinții. Dezvoltarea personală este promovată prin faptul că instrumentul ajută profesorii "să devină mai toleranți la ambiguitate, mai umani în interacțiunile lor, mai principali atunci când se confruntă cu dileme etice, mai flexibili în capacitatea lor de a rezolva probleme complexe de ajutorare umană"¹.

Cui i se adresează acest instrument ?

În primul rând, acest instrument își propune să fie utilizat de către specialiști care predau diferite discipline în învățământul secundar – discipline precum limba maternă, limbi străine, istorie, geografie, educație civică, matematică, fizică, chimie, educație artistică, s.a.

¹ Reiman, A.J. & Thies-Sprinthall, L. (1998). Mentoring and Supervision for Teacher Development. Addison Wesley Longman Inc. ISBN 0-8013-1539-5. p.2

Asta înseamnă că instrumentul poate fi folosit indiferent de domeniul în care se află disciplinele de predare. În partea următoare, cadrele didactice se vor raporta doar la conținuturile și perspectivele specifice programului de formare a cetățeniei europene ECLIPSE. Pentru a fi mai eficienți, ar fi de dorit ca profesorii să colaboreze între ei pentru a integra în cadrul disciplinelor de predare, respectiv în cadrul activităților educaționale specifice, aspecte legate de dezvoltarea transversală a competențelor asimilate cetățeniei europene. Atunci când este posibil, ar fi de dorit ca întreaga comunitate să fie implicată în activități.

În al doilea rând, acest instrument poate fi folosit și de alte cadre didactice sau specialiști care intră în contact cu elevii și care pot integra în activitățile lor și activități din programul de învățare a cetățeniei europene. Îi va ajuta să mediteze asupra propriilor competențe, preocupări profesionale și îi va ajuta să se cunoască mai bine. Portofoliul poate fi și o bună ocazie pentru a își îmbunătăți modul de gestionare a activităților profesionale prin împărtășirea preocupărilor comune, primirea și oferirea de feedback colegilor în activitățile pe care le desfășoară.

Care sunt principalele teme de reflecție, obiective educaționale și personale pe care trebuie să le aibe în vedere cadrele didactice ?

Tematicile selectate pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice are la bază o serie de asumptii. În primul rând, cei care predau educație pentru cetățenie trebuie să aibă cunoștințe și să înțeleagă multiplele dimensiuni ale aspectelor teoretice și practice cu privire la cetățenia europeană pentru a fi cetățeni activi și responsabili în societate : (a) Cunoașterea contextului politic și legal, (b) Cunoașterea contextului social și cultural, (c) Cunoașterea implicațiilor de natură economică, și (d) contextul european și global.

De exemplu, după cum au indicat Brett, Mompont-Gaillard & Salema:

(a) Cunoașterea contextului politic și legal se referă la drepturile și responsabilitățile politice în raport cu sistemul politic și statul de drept. Înțelegând domeniul politic/legal implică cunoașterea și înțelegerea drepturilor bazate pe existența unor cadre internaționale...

– precum Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948) și Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (2000) –

... fundamentate pe ideile istorice conform cărora oamenii sunt egali în valoare și demnitate indiferent de diferențele legate de gen, rasă, culoare, etnie, naționalitate, religie, mediu social sau economic. Cadrele didactice trebuie să se documenteze despre drepturile omului și mecanismele prin care acestea pot fi

protejate, precum și formarea unor deprinderi care să fie puse în practică zilnic (...)².

(b) Cunoașterea contextului social și cultural se referă la relațiile dintre indivizi în societate; la elemente precum valorile pe care le împărtășesc, viziunile despre lumea înconjurătoare și modul în care își formează mediul în care doresc conviețuiască. Cadrele didactice ar trebui să aibă cunoștințe despre următoarele concepte cheie: diversitate socială, dinamica naturală a culturii și identității. Aceștia trebuie să reflecteze asupra valorilor sociale și să își dezvolte competențe interculturale, atitudini sociale și aptitudini care să promoveze incluziunea socială, non-discriminarea, și respingerea rasismului.

(c) Cunoașterea implicațiilor de natură economică se referă la relaționarea dintre indivizi/grupuri și situația economică dintr-o societate(...). Cadrele didactice ar trebui să înțeleagă rolul afacerilor, al corporațiilor și al sistemelor financiare; drepturile și responsabilitățile consumatorilor ; relațiile angajați -angajatori; efectele consumerismului etic. Aceștia ar trebui să îi familiarizeze pe elevi cu noțiuni despre drepturile omului precum dreptul la muncă, dreptul de a primi un venit minim.

(d) Contextul european și global (...) se referă la recunoașterea și promovarea interdependenței globale, aspecte legate de sustenabilitate și preocuparea pentru bunăstarea generațiilor viitoare. Cadrele didactice trebuie să fie conștiente de unitatea și diversitatea societăților europene, să înțeleagă lumea ca o comunitate globală și să cunoască implicațiile politice, economice, de mediu și sociale.

² Brett, P., Mompoin-Gaillard, P. & Salema, M.H. (2009). Sarah Keating-Chetwynd (Editor). How all teachers can support citizenship and human rights education: a Framework for development of competences. Council of Europe. ISBN 978-92-871-6555-8 pp.22-23

Cadrele didactice trebuie să fie capabile să îi ajute pe elevi să înțeleagă noțiunile de interdependență, utilizând contexte familiare tinerilor și copiilor.

Profesorii trebuie să aibă o imagine despre ceea ce presupune dimensiunile socială și culturală ale contextelor educaționale în care își desfășoară activitatea de predare astfel încât să aleagă mijloacele adecvate pentru a propune și promova activități educaționale destinate elevilor.

De asemenea, profesorii trebuie să aibă cunoștințe de pedagogie, un set de competențe și valori care să susțină și să ghideze procesul de învățare al elevilor³. Aceștia trebuie să fie conștienți de faptul că aceste cunoștințe, valori și competențe sunt dezvoltate prin intermediul unor mijloace democratice, promovând drepturile omului, ca și piloni de bază ai cetățeniei europene. Cadrele didactice trebuie să aibe în vedere, de asemenea, dimensiunea etică a dezvoltării pe tot parcursul vieții cu privire la participarea activă și o cetățenie responsabilă.

În acord cu aceste asumptii, portofoliul cadrelor didactice se bazează pe următoarele patru categorii de competențe profesionale, corespunzând întrebărilor și preocupărilor pe care aceștia le întâlnesc în practica profesională zi de zi.

Patru categorii de competențe profesionale

Cunoașterea și înțelegerea cetățeniei europene	Ce este cetățenia europeană? Care sunt tematicile și dimensiunile acesteia ?
Posibile contexte în care învățarea cetățeniei europene poate și implementată ?	Cum pot pune într-un context cetățenia europeană ?
Predarea bazată pe evidențe și activitățile de învățare care promovează învățarea cetățeniei	Cum pot face asta?
Dezvoltare profesională	Cum pot să îmi îmbunătățesc performanțele ?

Tabel adaptat din Brett, P., Mompoin-Gaillard, P. & Salema, M.H. (2009).⁴

³ ICCS 2009 European Report Civic knowledge; attitudes and engagement among lower secondary students in 24 European countries. (Eds.) David Kerr, Linda Sturman, Wolfram Schulz & Bethan Burge. IEA

⁴ A se vedea nota de subsol 2

Descriptori generali

Portofoliul profesorului are șapte secțiuni care formează cheia de la o structură de tip spirală. Spirala își propune să sugereze un proces continuu și recursiv de învățare profesională și dezvoltare. Deși se prevede o modalitate sistematică de a ne raporta la competențe, acesta ar trebui să nu fie considerat o simplă listă de verificare. Acesta acționează ca un stimul pentru profesori pentru a reflecta, a discuta, a partaja și auto-evaluarea practicilor și a credințelor lor pe parcursul procesului de învățare și dezvoltare. Ca un instrument care se concentrează pe învățarea și dezvoltarea profesorilor, spirala începe cu o reflecție asupra propriei viziuni a profesorului și portretului unui profesor care predă cetățenie europeană. Apoi, există două secțiuni care se ocupă cu cunoștințele profesorului în ceea ce privește Uniunea Europeană fără de care nici cultura politică, nici cetățenia Europeană nu poate exista. Reflecția se bazează pe cunoștințele necesare pe care elevii ar trebui să le aibă și cum poate fi facilitată înțelegerea de către elevi a acestor cunoștințe.

Instrumentul spirală încurajează profesorul să reflecteze asupra tipurilor de contexte în care activitățile de predare pot fi dezvoltate. Aceasta este urmată de o secțiune despre cât de eficient poate un profesor să își dezvolte abilitățile necesare și cum să inspire valorile necesare pentru a trăi și a participa activ în societate.

Cercetarea a scos în evidență o serie de competențe specifice, care sunt elemente cheie pentru învățarea cetățeniei active⁵. Acestea includ: învățarea autonomă; gândirea critică; munca și cooperarea în echipă; comunicarea și participarea democratică a elevului. În cele din urmă portofoliul profesorului îi pune în valoare acestuia abilitățile și competențele de autoevaluare. Ca o remarcă finală asupra procesului de predare, reamintim importanța îmbunătățirii competențelor elevilor și a faptului că valorile și cunoștințele ar trebui să fie în concordanță cu principiile promovate (Gollob și alții, 2005)⁶.

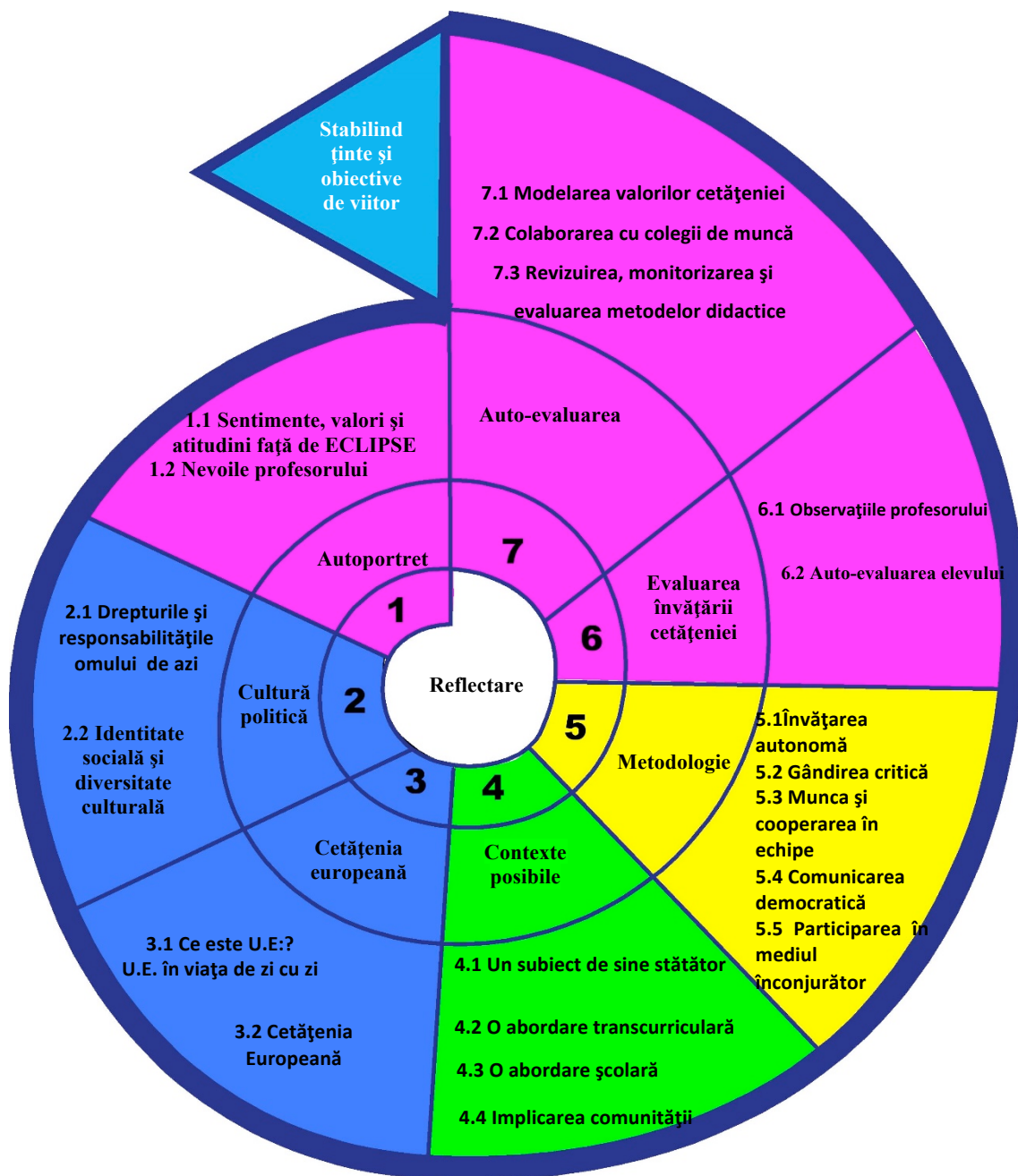
Cunoștințele și abilitățile sunt instrumente care pot fi utilizate în orice contexte. Acestea nu conduc în mod automat la practica unei cetățenii active și responsabile. Luate la extrem, cunoștințele și abilitățile în ceea ce privește cetățenia democratică nu îi va ajuta pe elevi doar să devină cetățeni democrați, dar pot fi și transformate în arme pentru a distruge democrația. Ceea ce este, de asemenea, necesar, este dorința de a participa pozitiv în societate și voința de a face această dorință o realitate. Acest lucru arată cum învățarea cetățeniei democratice europene întotdeauna trebuie să includă și o dimensiune normativă, bazată pe valori. Esența valorilor și atitudinilor democratice este că cetățenia democratică nu ar trebui să fie doar înțeleasă ci și utilizată, dar și, de asemenea, prețuită și apreciată și dacă este necesar, apărută împotriva scepticismului și autocrației. Cu toate acestea, în timp ce este perfect legitim ca aceste valori și atitudini să fie încurajate în școli -spre deosebire de cunoștințe și competențe – acestea trebuie evaluate în mod oficial.

⁵ Hoskins, B. (2006). Draft framework on indicators for Active Citizenship. Ipsa: CRELL.

⁶ Gollob, R. Huddleston, E. Krapf, P. Salema, M.H. Spajic- Vrkas, (2005). Tool on teacher training for democratic citizenship and human rights education. (Eds.) Edward Huddleston, & Angela Garabagiu. Council of Europe

Următoarea imagine prezintă cele șapte secțiuni și conținutul fiecăreia dintre acestea.

Cele șapte secțiuni ale spiralei și descriptorii generali

Reflectări ale cadrelor didactice și înregistrarea lor

Pentru fiecare descriptor de competență a profesorului, există exemple de întrebări care vizează procesul de reflecție. Este recomandabil ca profesori să înregistreze și propriile întrebări. Există, de asemenea, o serie de sugestii de astfel de întrebări referitoare la ceea ce profesorii ar trebui să facă sau, care să îi ajute în formularea propriilor întrebări. Este recomandabil ca profesori să propună idei cu privire la ceea ce ar putea face sau să aducă dovezi despre ceea ce au făcut deja. Profesorii pot înregistra data în care au avut respectivele idei, propuneri și acțiunile lor.

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
1. Autoportretul meu⁷	Data
1.1 Sentimente, valori și atitudini față de ECLIPSE	
Sunt familiarizat/ă cu ECLIPSE: la ce se referă, care îi sunt scopurile și obiectivele ?	
Sunt conștient/ă de valorile mele față de cultura europeană și politicile U.E.?	
Sunt conștient/ă de implicațiile etice care sunt presupuse de educația pentru cetățenie europeană ?	
Sunt conștient/ă de valorile și sentimentele elevilor mei față de cultura europeană și politicile sale?	
.....	
.....	
1.2 Nevoile mele legate de ECLIPSE	Data
Înțeleg diferitele dimensiuni ale ECLIPSE: dimensiunea socio-culturală; dimensiunea economică; dimensiunea europeană și globală ?	
Pot să mă gândesc la aria mea curriculară și să găsesc legături între ECLIPSE și practica mea profesională ?	
Mă pot gândi la metode de a încorpora cunoștințe orientate spre valori, aptitudini orientare spre acțiuni și competențe orientate spre schimbare în activitatea mea de predare ?	
Pot fi explicit în privința obiectivelor mele educaționale în timp ce includ ECLIPSE în activitatea mea de predare ?	
.....	
.....	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ?	Data
Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate	
.....	
.....	
.....	
.....	

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
2. Cultură politică	Data
2.1 Drepturile și responsabilitățile omului de azi	

⁷ Vezi nota de subsol 2. Unele întrebări de auto-reflecție au fost adaptate.

Pot să identific și să înțeleg principiile Declarației Universale a Drepturilor Omului și a Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene? Pot să identific principiile care se referă la activitatea mea educațională ? Pot să identific o serie de activități adecvate vârstei elevilor, desfășurate în clasă, pentru a explora drepturile și responsabilitățile ? Pot căuta parteneri externi, de exemplu ONG-uri, care pot să îmi acorde asistență în aprofundarea tematicilor legate de drepturile omului ? Pot să mă gândesc la mijloace de a îi implica pe elevi în organizarea unor zile internaționale ? 	
2.2 Identitate socială și diversitate culturală	Data
Cum mă raportează la modul în care elevii mei abordează prejudecățile și stereotipurile? Am nevoie să știu mai multe despre diferite culturi sau religii ? Cum pot dezvolta activitățile elevilor în școală astfel încât să promovez empatia și dialogul între diferite culturi ? Ar trebui să le sugerez elevilor mai multe activități de cercetare individuală care vizează cultura organizațională a școlii (comportamente în spațiul de joacă, regulamentul școlar, etc.)? Cum să cresc nivelul de conștientizare al elevilor mei cu privire la multiplele identități și cum se vor raporta aceștia la schimbările identităților ? 	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate	Data
.....	
.....	
.....	
.....	

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
3. Cetățenia europeană	Data
3.1 Ce este U.E.? U.E. în viața de zi cu zi	
Știu în ce măsură U.E. intervine și ne influențează viața de zi cu zi ? Am informații consistente, fapte și concepte, despre U.E. ? Cum pot să transmit concepte precum suveranitate, securitate (în ceea ce privește alimentația, jucăriile, medicamentele, s.a.), procesul decizional al U.E., legislație europeană, tratate, reglementări s.a. într-un mod creativ și prin activități relevante pentru viața de zi cu zi a elevilor ? Ar putea fi eficient să planific și să dezvolt activități în colaborare cu alte discipline din anul școlar ? 	
3.2 Cetățenia europeană	Data

În ce măsură mă bucur de drepturile pe care mi le conferă faptul că trăiesc în U.E.? În ce măsură îmi îndeplinesc îndatoririle civice ? În ce măsură le iau ca pe un dat? În ce măsură sunt sceptic/ă ? De ce ? Cum îi voi inspira pe elevii mei să se implice în activități de construcție a democrației, să se bucure de drepturile pe care le au, să fie mândri de identitatea conferită de statutul de a fi cetățean european ? Cum îi provoc pe elevii mei să fie o parte dintr-o societate de învățare ? Care sunt avantajele și care sunt riscurile ? Există știri recente despre problematice ale cetățeniei europene ? 	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate 	Data

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
4. Posibile contexte de implementare a cetățeniei europene	Data
4.1 Un subiect de sine stătător	
Sunt conștient/ă că tematicile specifice ECLIPSE există și surclasează modul în care am abordat aceste subiecte în trecut ? Știu cum să implementez aceste subiecte specifice integrându-le în curriculum de predare ? 	
4.2 O abordare trans-curriculară	Data
În ce măsură consider că învățarea cetățeniei europene poate fi eficientă dacă luăm în considerare faptul că este o competență care va fi necesară și în afara clasei ? Pot să identific în ce măsură obiectivele curriculare sunt legate cu diferite preocupări din viața de zi cu zi a comunității ? 	
4.3 Abordarea școlii	Data
În ce măsură consider că politicile și etosul de la nivelul școlii fac parte din atribuțiile mele didactice ? În ce măsură consider că noile structuri ale școlii le oferă elevilor o voce și un cadru democratic în care se pot implica în activitățile care îi preocupă ? În ce măsură văd legături coerente între evenimentele desfășurate la nivelul școlii și experiențele extracurriculare ale elevilor ? 	

4.4 Implicarea în comunitate	Data
Știu cum să găsesc o legătură între învățarea cetățeniei europene și regulamentele și practicile de la nivelul școlii, clasei, a oportunităților curriculare, a parteneriatului cu alți actori ai comunității ? Cred în eficiența acestei abordări ? Se reflectă în activitatea mea de predare și în rezultatele elevilor faptul că am integrat feedback-ul primit de la aceștia, de la părinți sau de la alți actori ai comunității? 	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate	Data
.....	
.....	
.....	

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
5. Metodologie	Data
5.1 Învățarea autonomă	
Ce pot face pentru a promova învățarea autonomă în rândul elevilor mei? Ce fel de întrebări și de răspunsuri pot adresa elevilor pentru a : - fi conștient/ă de modul în care aceștia gândesc ? -fi capabil/ă să explic în detaliu mecanismul lor de gândire când li se propune să rezolve o problemă sau să citească un text ? - fi capabil/ă să controlez modul în care aceștia gândesc ? - fi capabil/ă să le evaluez rezultatele pe baza modului în care aceștia gândesc ? 	
5.2 Gândirea critică	Data
Ce fel de întrebări, răspunsuri sau activități ar trebui să le propun elevilor mei ? Cât de dificil îmi este să le dezvolt elevilor mei competențe precum recunoașterea asumpțiilor, evaluarea argumentelor, recunoașterea unor inferențe, s.a. ? Mă simt confortabil să dezvolt astfel de competențe bazate pe valori și reflecții de natură etică ? Am grijă la coerența dintre responsabilitățile mele didactice și activitățile mele de predare?? 	
5.3 Munca în echipă	
Care este cea mai bună dimensiunea grupului pentru diferite tipuri de subiecte abordate ? Dar pentru a îndeplini obiectivele de învățare a cetățeniei? Ce tipuri de probleme de management al clasei apar atunci când elevii mei lucrează în perechi, grupuri mici sau este implicată întreaga clasă pentru diferite activități? Mă simt confortabil când în cadrul unei clase gestionez discuții contradictorii între echipe? 	
5. 4 Comunicarea democratică	Data
Cum pot gestiona comunicarea între mine și elevii mei? Dar între elevii înșiși? Comunicarea mea are în vedere participarea democratică a elevilor mei? Cum pot ajuta elevii mei să înțeleagă mai bine noile concepte?	

Pot să evaluez presupunerile mele prin ochii elevilor? Dar prin incidente care survin în cadrul clasei? Elevii mei pun întrebări? Am grijă la coerența dintre responsabilitățile mele didactice și activitățile mele de predare?	
.....	
.....	
5.5 Participare	Data
De ce este importantă implicarea elevilor în comunitate ? Ce fel de activități ar trebui să organizez pentru a îmbunătăți competențele elevilor de negociere și de a lua decizii în vederea participării la viața comunității? Cum pot să evidențiez comportamente responsabile și de reflectare față de procesul de participare activă ?	
.....	
.....	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate	Data
.....	
.....	
.....	
.....	

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
6. Evaluarea cetățeniei europene	Data
6.1 Observațiile cadrelor didactice	
Concentrându-mă asupra reacțiilor elevilor mei din cadrul activităților educaționale, în ce măsură acestea evidențiază neînțelegerile sau atitudinile acestora ? Îi evaluez în permanență din punct de vedere calitativ pe elevii mei pentru a le îmbunătăți performanțele ? Împărtășesc obiectivele educaționale și criteriile de evaluare specifice cu elevii ? Îi încurajez pe elevi să discute între ei despre propriile progrese ? Îmi iau notite cu observații ?	
.....	
.....	
6.2 Auto-evaluarea elevilor	Data
Îi învăț pe elevi tehnici de auto-evaluare ? Aceștia descoperă aspecte pe care trebuie să le îmbunătățească ? Organizez sesiuni de grup în care elevii să reflecteze asupra celor învățate ? Le dau elevilor fișe de auto-evaluare ? Elevii mei folosesc jurnale de cetățenie ? Elevii mei au documente care să reflecte competențele acumulate ? Încorporez în activitatea mea de predare și învățare probleme ridicate de proprii mei elevi ?	
.....	
.....	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu	Data

alți profesori sau actori relevanți din societate	
.....	
.....	
.....	
.....	

ÎNTREBĂRI POSIBILE ȘI SUGESTII DE AUTO-REFLECTARE	
7. Auto-evaluarea	Data
7.1 Modelând valorile și cetățenia	
Dau dovadă de valori, atitudini și dispoziții pozitive în fața tinerilor? Am o relație deschisă, corectă și bazată pe respect cu elevii mei ? Sunt conștientă de capacitatea pe care o am de a îi influența pe ceilalți ? Sunt atent/ă în mod permanent să am o coerență între practici și valorile cetățeniei europene pe care le promovez? Filmez vreodată modul în care îmi desfășor orele? Îmi rog colegii sau elevii să îmi ofere feedback ? Reflectez asupra feedback-ului primit ?	
7.2 Activitatea colaborativă	Data
Împărtășesc experiențele mele de predare cu colegii ? Ne-am întrebat vreodată care sunt cauzele pentru care elevii opun rezistență când este necesar să își schimbe anumite atitudini ? Colaborez cu colegii în planificarea și dezvoltarea activităților și a strategiilor de a îi implica pe elevi în activitățile educaționale ? Sunt capabil/ă să implic școala în procesul de promovare a învățării cetățeniei europene ?	
7.3 Revizuirea, monitorizarea și evaluarea propriilor metode de predare	Data
Utilizez metode de revizuire, monitorizare și evaluare a activității mele de predare pentru a îmi planifica activitățile ulterioare și a îmi îmbunătăți competențele de predare a cetățeniei europene ? Reflectez asupra aspectelor pedagogice și tehnice ale procesului de învățare și predare ? Reflectez asupra sistemelor etice, sociale și axiologice și asupra sistemelor de valori luate ca atare în raport cu fundamentele cetățeniei europene ? Utilizez un jurnal al activității de predare ca punct de pornire pentru a avea o impresie mai clară despre activitatea mea profesională ?	
Ce fel de resurse facilitează îndeplinirea rezultatelor așteptate în ceea ce privește activitatea de învățare a elevilor ? Sugestii de abordări pedagogice, resurse, activități, activități de colaborare cu alți profesori sau actori relevanți din societate	Data
.....	
.....	
.....	
.....	